

شبِ دل

گریستیان بوین

ترجمه از فرانسه:

مژده ابراهیم نتاج، سمیه سزاوار شریعتی

سرشناسه	: بوئن، کریستیان، ۱۹۵۱ - م.
عنوان و نام پدیدآور	: Bobin, Christian
مشخصات نشر	: شب دل/ کریستیان بوئن : ترجمه از فرانسه سمیه سزاوار شریعتی، مؤده ابراهیم نتاج، تهران: نشر خزه، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۶ص: ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۵۸۵۸-۲۹-۹
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: عنوان اصلی: [2018], La nuit du cœur
موضوع	: سولاز، پیر، ۱۹۱۹ - م.
موضوع	: -Soulages, Pierre, 1919
موضوع	: نقاشان فرانسوی -- قرن ۲۰ م.
	: -- 20th century -- FrancePainters
شناسه افزوده	: ابراهیم نتاج، مؤده، ۱۳۶۰ - مترجم
شناسه افزوده	: سزاوار شریعتی، سمیه، ۱۳۶۰ - مترجم
رده بندی کنگره	: ۵۵۲ND
رده بندی دیویی	: ۷۵۹/۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۱۹۰۸۶۶

نشر خزه

شب دل

نویسنده: کریستیان بوئن

مترجمان: مؤده ابراهیم نتاج، سمیه سزاوار شریعتی

ناشر: نشر خزه

چاپ اول: ۱۴۰۲

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

۱۳۶ صفحه

صفحه‌آرایی: مریم نطقی طاهری

طراحی جلد: تبسم غبیشی

چاپ و صحافی: ماهریس

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۸۵۸-۲۹-۹

khazepub@gmail.com

khazepub

مقدمه‌ی مترجمان

کریستیان بوبن، نویسنده‌ی نام‌آشنای فرانسوی، ۲۴ آوریل ۱۹۵۱ در شهر کروزو متولد شد و ۲۳ نوامبر ۲۰۲۲ از دنیا رفت.

درگذشت او همزمان بود با انجام مراحل پایانی ترجمه‌ی آخرین کتابش که توسط مترجمان کتاب حاضر به فارسی برگردان شد و در نشر خزه با عنوان *کمی تاریکی برای خوب دیدن* انتشار یافت. آن کتاب شبی را به تصویر می‌کشید که بوبن در قطاری گذراند تا خود را به شهر سنت برساند و کتاب *شب دل* را به پییر سولاژ تقدیم کند. سولاژ یکی از بزرگترین نقاشان فرانسوی بود که شهرتش به سبک خاص او در نقاشی و تابلوهای «فراسیاه» اش مربوط می‌شد. او ۲۵ اکتبر سال ۲۰۲۲، در ۱۰۲ سالگی، یک ماه قبل از بوبن، از دنیا رفت. در مقدمه‌ی کتاب *کمی تاریکی برای خوب دیدن* به زندگی و آثار او پرداخته شده است.

ردپای علاقه و ارادت بوبن به سولاژ که جان‌مایه‌ی اصلی شکل‌گیری آخرین کتاب وی بود، در کتاب حاضر نیز مشهود است. در واقع می‌توان این دو کتاب را مکمل همدیگر دانست.

شب دل روایت شبی است که بوبن در هتلی در شهر تاریخی کُنک گذرانده است، در اتاقی مشرف به صومعه‌ی سنت-فوا که قدمت آن به قرن یازدهم بازمی‌گردد. این صومعه بر ویرانه‌ی صومعه‌ی دیگری متعلق به قرن هفتم ساخته شده است.

در سال ۱۹۸۶، وزارت فرهنگ فرانسه، در فرایند بازسازی صومعه، ساخت و اجرای ویتراهای آن را به پییر سولاژ پیشنهاد می‌کند. این صومعه که شاهکار هنر رُم غربی به شمار می‌رود، در حوالی شهر رُوز، زادگاه سولاژ، واقع شده و مهمترین مشوق او در قدم گذاشتن در مسیر هنر نقاشی بوده است. او خود می‌گوید: «وقتی چهارده ساله بودم،

مقابل صومعه‌ی گُنک، اولین غلیانات احساسی‌ام را نسبت به نقاشی درک کردم و تصمیم گرفتم خودم را وقف نقاشی کنم.»

سولاز با تکیه بر هویت قرون وسطایی این بنای تاریخی تلاش کرد تا شیشه‌هایی انتخاب کند که به نور طبیعی اجازه‌ی ورود دهند؛ شیشه‌هایی موسوم به سفید که در طول موج نور طبیعی تغییری ایجاد نکنند و با فضای داخلی این صومعه‌ی کوچک (به طول ۵۶ متر)، شکل ستون‌ها و سرستون‌ها، نمازخانه‌های روشن، سنگ‌های تراش‌خورده، تمثال طلای سنت-فوا و... همخوانی لازم را داشته باشند. لذا برخلاف شیشه‌های رنگی و نقاشی‌شده‌ی سابق که به سبک هنر رُم قرون وسطا، خصوصاً دوران گوتیک، هرکدام راوی داستانی از کتب مقدس بودند، از شیشه‌های سفید و ساده استفاده کرد و حتی در فرم و شکل حفاظ پنجره‌ها، به جای شکل‌های هندسی، میله‌های منحنی با انحناى رو به بالا به کار برد که تداعی گر صعود و عروج به سمت آسمان باشند.

پروژه‌ی شیشه‌کاری صومعه شامل طراحی، ساخت و نصب ۱۰۴ ویترای برای ۱۰۴ پنجره و نورگیر این بنا بود. جالب اینکه عناصری که سولاز در شیشه‌کاری صومعه مد نظر قرار داده است، دستمایه‌ی اصلی بوبن نیز در نوشتن این اثر بوده‌اند. گویی سولاز و بوبن، شانه به شانه‌ی یکدیگر پیش رفته‌اند، اولی در خلق شیشه‌های منحصر بفرد و دومی در نویسندگی. به طور مثال، نور که مهمترین فاکتور در انتخاب نوع شیشه‌ها بوده است، لابه‌لای کلمات و جملات بوبن به‌وضوح خودنمایی می‌کند.

کودکی، عشق، تنهایی، مرگ، زندگی، نیستی، نور و... که تابلوی گویای افکار و زندگی بوبن هستند، در این کتاب نیز مانند سایر آثار او حضور دارند و با زبان شعرگونه‌ی نویسنده، در پس کلمات، گاه آشکار و اغلب در لفافه، به تصویر کشیده شده‌اند.

از آنجا که تعداد قابل توجهی از اسامی و عناصر موجود در کتاب، برگرفته از عناصر موجود در سردر صومعه‌ی سنت-فوا، سرستون‌ها، سنگفرش و پنجره‌هایش هستند، تصاویری از صومعه را در انتهای کتاب آوردیم تا رمزگشایی برخی واژه‌ها و اندیشه‌ی نویسنده برای خوانندگان ساده‌تر و در نتیجه لذت‌بخش‌تر باشد.